

Vaikuttavuusinvestoiminen

Miten tuodaan yhteen yksityinen sijoitusvarallisuus, polttavat yhteiskunnalliset tarpeet ja innovatiiviset ratkaisut niihin?

Vaikuttavuusinvestoimisen perusteet

Mitä?

Vaikuttavuusinvestoimisessa (engl. Impact investing) tavoitellaan taloudellisen tuoton lisäksi myönteisiä ja mitattavia yhteiskunnallisia vaikutuksia. Sijoittajalle se on mahdollisuus laajentaa näkökulmaa perinteisestä tuotto-riski-tarkastelusta mitattavissa olevan yhteiskunnallisen hyödyn tavoitteluun. Sijoituskohteissa vain mielikuvitus on rajana: vaikuttavuustavoitteet voivat liittyä esimerkiksi nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn, työhyvinvoinnin edistämiseen, ikääntyneiden yhteisöllisyyden tukemiseen tai maahanmuuttajien kotoutumiseen.

Käsitteen alle mahtuu monenlaisia instrumentteja lainoista oman pääoman ehtoihin sijoituksiin.

Olennaista on, että

- investointi kohdistuu toimintaan, jonka tarkoituksena on lisätä yhteiskunnallista hyvää
- investoinnille asetetaan sekä selkeät vaikuttavuustavoitteet että taloudelliset tuotto-tavoitteet, joiden toteutumista mitataan

Miksi?

Julkisen talouden tasapainottaminen vaatii uusia rahoitus- ja toimintamalleja.

Hyvinvointiongelmien ratkaisemiseksi on oltava valmiita ja kalliita. Ehkäisevään toimintaan ei riitä varoja, vaikka se tulisi usein edullisemmaksi.

Systemaattinen tuloseuranta auttaa suuntaamaan resurssit parhaisiin ratkaisuihin.

Julkisen, kolmannen ja yksityisen sektorin yhteistyöstä hyötyvät kaikki osapuolet.

Kenelle?

Sijoittaja

Raha hakee merkitystä
Institutionaaliselle ja yksityiselle sijoittajalle mahdollisuus vaikuttaa tärkeiksi kokemiinsa asioihin.

Palveluntuottaja

Ideat lentoon kokeilujen kautta
Järjestölle, yritykselle ja yhteisölle mahdollisuus kehittää palvelumalleja ja skaalata niitä.

Tilaja

Hintalappu tulosten perusteella
Julkiselle sektorille mahdollisuus tarjota yksilön ja yhteiskunnan hyvinvointia tukevia palveluita ja maksaa vain tuloksista.

Mittaaja

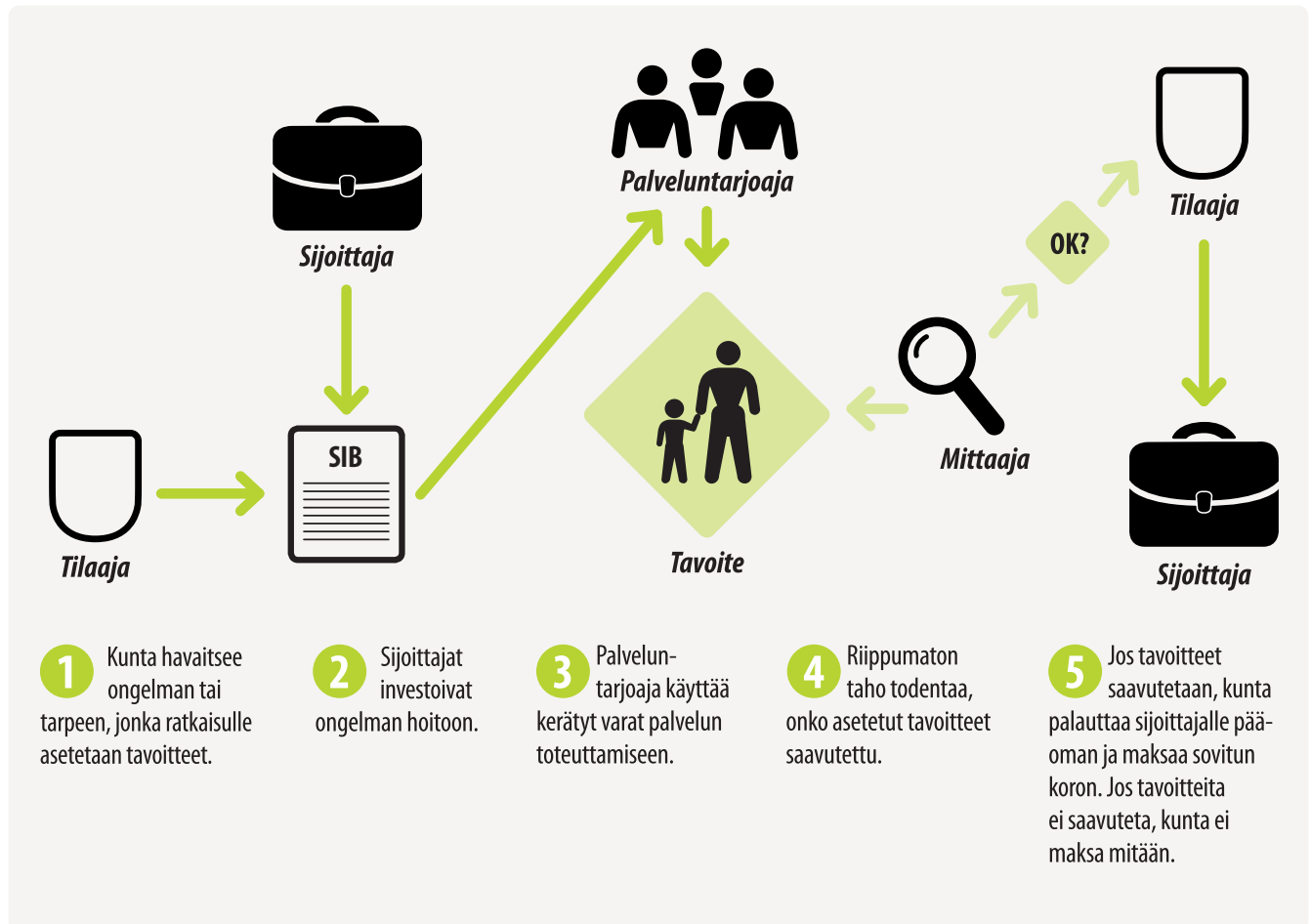
Todennettuja vaikutuksia
Auttaa valitsemaan tavoitteisiin sopivat mittarit ja arvioi tuloksellisuutta.

Miten?

Yksi vaikuttavuusinvestoimisen muoto on tulospörusteinen rahoitussopimus (engl. Social Impact Bond, SIB). Se on malli, jota voidaan käyttää muun muassa hyvinvoinnin edistämiseen ja ongelmien ehkäisyyn.

SIB-rahoitussopimuksessa sijoittaja kantaa kokonaan hankkeen taloudellisen riskin ja julkinen sektori maksaa vain tuloksista. Sijoituksin kerätyt varat käytetään asetettujen tavoitteiden edistämiseen.

Yksinkertaistettu esimerkki: lasten huostaanottojen ehkäisy

Suomessa on yli 18 000 kodin ulkopuolelle sijoitettua lasta ja nuorta. Jos syihin huostaanottojen taustalla pystyttäisiin vaikuttamaan nykyistä tehokkaammin,

yhä useampi lapsi voisi asua kotonaan ja myös julkisia varoja säästyisi. Huostaanotto voi maksaa yhteiskunnalle jopa 130 000 euroa vuodessa.

Jokaisesta huostaan otetusta lapsesta kunnalle aiheutuu vuosittain 130 000 euron kustannukset eli kymmenestä lapsesta 1,3 milj. euroa.

Järjestön kehittämä uusi toimintamalli auttaa ehkäisemään huostaanottoja. Sen kustannukset ovat 500 000 euroa vuodessa.

Sijoittaja investoi tarvittavat 500 000 euroa toiminnan toteuttamiseen.

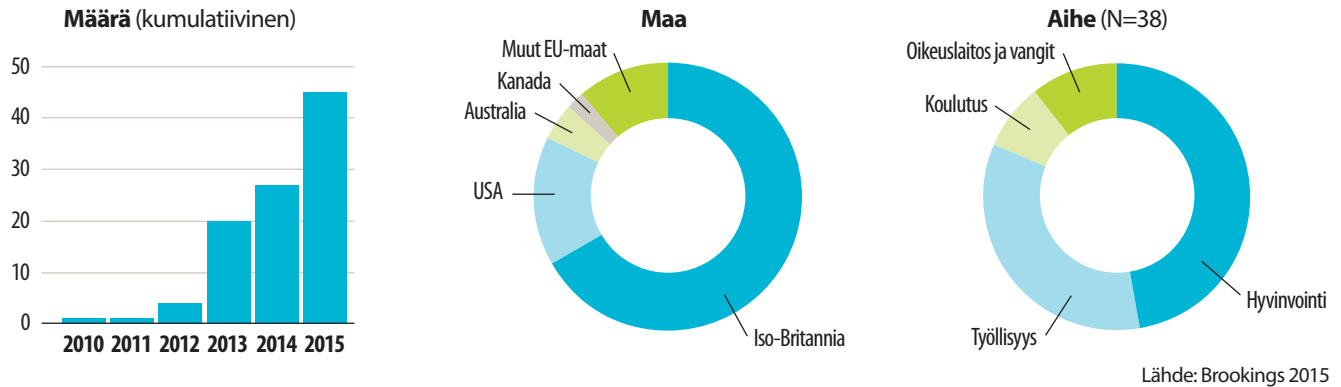
Jos asetettu tavoite saavutetaan, kunta välttyy kymmeneltä huostaanotolta.

Kunta säästää 1,3 milj. euroa, josta sijoittajalle palautetaan ennalta määritetty osa.

Kansainväliset markkinat

Maailmalla vaikuttavuusinvestoimista on hyödynnetty niin työttömyyden hoitoon, nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn kuin vankien kotiutumisen tukemiseen. Vuoden 2010 jälkeen tehtyihin 45 SIB-rahoitus sopimukseen

on sijoitettu noin 150 miljoonaa dollaria. Suomen ja Pohjoismaiden ensimmäinen SIB edistää työhyvinvointia julkisella sektorilla.

Sitra ja vaikuttavuusinvestoiminen

Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra on tulevaisuusorganisaatio, joka tekee töitä Suomen kilpailukyvyyn ja suomalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Uskomme, että vaikuttavuusinvestoiminen tarjoaa suomalaiselle hyvinvointimallille yhden mahdollisuuden uudistumiseen. Tavoitteenamme on rakentaa Suomeen vaikuttavuusinvestoimiselle otollista toimintaympäristöä, kokeilla uutta mallia käytännössä, kehittää vaikuttavuuden mittamista ja selvittää mahdollisuuksia vaikuttavuusinvestoimisrahaston perustamiseen.

Ota yhteyttä:

Mika Pyykkö, avainalueen vetäjä

Sari Rautio, johtava asiantuntija (julkinen sektori)

puh. 0294 618 259

puh. 0294 618 205

mika.pyytko@sitra.fi

sari.rautio@sitra.fi

www.sitra.fi/talous/vaikuttavuusinvestoiminen